

ПРИМЕНО:	19.03.2026		
Орг. Единица Njësia Org.	Број Numër	Прилог Shtojcë	Вредност Vlerë
08	2198/1	0	

ДО
ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 71 став 1 од Уставот на Република Северна Македонија и член 139, член 144 и член 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Ви поднесуваме Предлог на закон за изменување на Законот за акцизите, по скратена постапка

ПРАТЕНИЦИ:

Заниета Николова
Андрејка Петрова
Торан Мишовски
Милосав Ковачевски
Сони Мирекова
Моника Заждова
Алира Калесидинова
FATMIR BICUVA

Јована Тренева
Венгелин
Оливер Стефанов
Јован Мишревски
Благој Богдановски
Ворче Вукески
Миле Тамбовски
Сандра Хуморозова
Бучачо Николески
Митко Трачирски

Предлагач: Група пратеници

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА АКЦИЗИТЕ,
по скратена постапка

Скопје, март 2026 година

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за акцизите („Службени весник на Република Северна Македонија“ број 108/19, 143/19, 225/19, 275/19, 77/21, 57/22, 209/23 и 265/24) се уредуваат акцизите за добрата подлежни на акциза (во понатамошниот текст: акцизни добра), во поглед на начинот на настанување, пресметување и плаќање на акцизите на акцизното подрачје на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: акцизно подрачје), правата и обврските на акцизните обврзници и надлежниот царински орган во врска со акцизните добра, вклучувајќи ја постапката за надзор и следење на движењето на акцизните добра.

Со постоечкиот закон се определува и висината на акцизата на дериватите кои се користат во јавната потрошувачка, односно висината на акцизата која се пресметува за секој литар продаден дериват. Имајќи ги во предвид моменталните глобални состојби, посебно последната воена состојба која владее во делот на истокот кој е најголем производител и дистрибутер на горива и деривати, цените на истите доживеа невиден економски пораст (поскапување). Овој бран на поскапувања ја зафати и нашата држава со што нафтените деривати и производите од неа за краток период драстично се зголемија. Ценовниот шок од порастот на цените на нафтата и дериватите директно се одразува на животниот стандард на граѓаните и тоа преку зголемувањето на стапката на инфлација, раст на производните трошоци а со тоа и на продажните цени, се зголемуваат цените на транспортните трошоци, односно компаниите и граѓаните плаќаат поскап транспорт (поскапува јавниот превоз).

Дополнително се намалува профитабилноста на компаниите (зголемени трошоци за енергија и суровини) со што се намалуваат профитите на истите и се јавува опасноста од отпуштање на работници. Поради ова, се намалува и куповната моќ на граѓаните имајќи во предвид дека одредени производи стануваат прескапи за нив и тоа директно влијае на животниот стандард на граѓаните. Од сето ова недвосмислено може да се заклучи дека покачувањата на цените на нафтените деривати директно придонесува кон забавување на економскиот раст и сериозно го намалува животниот стандард на граѓаните.

Од овие причини, јасно се наметна потребата од носење на овој предлог на закон, со кој ќе се намали висината на акцизата која ја наплатува државата од секој литар на продадено гориво со што директно ќе се влијае на висината на цените на горивата и ќе се спречи инфлаторната спирала и ценовниот шок за граѓаните. Затоа, врз основа на наведеното предлагаме донесување на Предлог на закон за изменување на Законот за акцизите.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА НА ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ

Предлог-законот е засновавн на истите начела на кои се заснова основниот текст на Законот за акцизите.

Целта на предлог-законот е да се намали висината на акцизата која се наплатува за продажба на нафта и нафтени деривати со што ќе се намали и висината на продажната цена на истите.

Основните решенија во предлог-законот одговараат на моменталната економска состојба во државата. Затоа сметаме дека ова решение е во насока на задоволување на целите на овој предлог-закон.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предложениот закон не предизвикува финансиски импликации врз Буџетот на Република Северна Македонија и другите јавни финансиски средства.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на предложениот закон не се потребни финансиски средства од Буџетот на Република Северна Македонија

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Врз основа на член 175 став 1 алинеја 1 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, имајќи во предвид дека не се работи за сложена или обемна измена на законот, предлагаме Собранието да расправа по Предлог законот во скратена постапка.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АКЦИЗИТЕ

Член 1

Во Законот за акцизите („Службени весник на Република Северна Македонија“ број 108/19, 143/19, 225/19, 275/19, 77/21, 57/22, 209/23 и 265/24) во член 92 во став (3) точка 1) во алинејата 1 бројот „25,00“ се заменува со бројот „21,00“.

Во точка 1) во алинејата 2 зборовите: „ АБ=22,00 ден/лит + ДАБ“ се заменуваат со зборовите: „АБ= 18,00 ден/лит + ДАБ“.

Во точка 2) во алинејата 1 зборовите: „ АД=15,50 ден/лит + ДАД“ се заменуваат со зборовите: „АД= 11,50 ден/лит + ДАД“.

Во точка 2) во алинејата 4 зборовите: „АЕ=15,50 ден/лит + ДАЕ“ се заменуваат со зборовите: „ АЕ=11,50 ден/лит + ДАЕ“.

Во став (11) во точката 1) зборовите: „ АБ=22,00 ден/лит - ДНА ден/лит“ се заменуваат со зборовите: „ АБ=18,00 ден/лит - ДНА ден/лит“.

Во точката 2) зборовите: „ АБ=15,50 ден/лит - ДНА ден/лит“ се заменуваат со зборовите: „ АБ=11,50 ден/лит - ДНА ден/лит“.

Во точката 3) зборовите: „АЕ=15,50 ден/лит – ДНА ден/лит“ се заменуваат со зборовите: „ АЕ=11,50 ден/лит – ДНА ден/лит“.

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АКЦИЗИТЕ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНИТЕ НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ

Предлог на законот содржи еден член со кој се предвидува намалување на акцизната основица и износ на акциза на енергенти и електрична енергија.

Со членот 2 се предвидува влегување во сила на законот.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во одредбите од овој закон се меѓусебно поврзани, истите се однесуваат на иста правна работа и како такви прават правна целина и се применливи.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Предложените измени ќе доведат до намалување на цените на енергенсите со што ќе се спречи понатамошен раст на цените и инфлацијата.

ТЕКС НА ОДРЕДБИТЕ
ОД ЗАКОНОТ ЗА АКЦИЗИТЕ КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ (ИЗВОД)

Член 92

Акцизна основица и износ на акциза на енергенти и електрична енергија

(1) Акцизната основица за енергенти е количината на енергенти изразена во килограми нето маса, нормални кубни метри, литри, или гигаџули бруто калориска вредност, освен за електричната енергија каде акцизната основа е количината изразена во мегават часови.

(2) Литар во смисла на став (1) на овој член, е литар измерен на температура од +15°C, додека нормален кубен метар во смисла на став (1) на овој член е нормален кубен метар измерен на +20°C и под притисок од 1,01325 бари.

(3) Износот на акцизата:

1) за моторен бензин од тарифните ознаки 2710 12 31 00, 2710 12 41 00, 2710 12 45 00, 2710 12 49 00, 2710 12 51 00 и 2710 12 59 00:

- бензин со содржина на олово повисока од 0,013 грама на литар и авиобензин изнесува 25,00 денари за литар и

- безоловен бензин со содржина на олово до 0,013 грама на литар се пресметува врз основа на податокот за износот на акцизата за безоловен бензин со содржина на олово до 0,013 грама на литар изразена во денари за литар и податокот за износот на дополнителната акциза искажана во денари за литар во зависност од средната дневна берзанска цена на Prem Unl 10ppm на котација

„Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan за период од 1 до 15 во месецот и од 16 до крајот на месецот, според следнава формула: $AB =$

$22,00 \text{ ден/лит} + \text{ДАБ},$

при што:

- AB е акциза за безоловен бензин изразен во денари за литар и

- ДАБ е износ на дополнителната акциза за безоловен бензин искажана во денари за литар, чиј износ зависи од средната дневна берзанска цена на Prem Unl 10 ppm на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan и се утврдува на следниов начин:

а) доколку средната дневна берзанска цена на Prem Unl 10ppm на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan е помала или еднаква на 390 USD/ton, износот на ДАБ е 3 денари за литар;

б) доколку средната дневна берзанска цена на Prem Unl 10ppm на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan е поголема од 390 USD/ton но помала или еднаква на 590 USD/ton, износот на ДАБ е 2 денари за литар и

в) доколку средната дневна берзанска цена на Prem Unl 10ppm на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan е поголема од 590 USD/ton, износот на ДАБ е 0 денари за литар.

2) за гасно масло од тарифните ознаки 2710 19 43 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 00, 2710 19 48 00, 2710 20 11 00, 2710 20 15 00, 2710 20 17 00 и 2710 20 19 00:

- како погонско гориво се пресметува врз основа на податокот за износот на акциза за гасно масло како погонско гориво изразена во денари за литар и податокот за износот на дополнителната акциза искажана во денари за литар во зависност од средната дневна берзанска цена на 10 ppm ULSD на котација

„Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan за период од 1 до 15 во месецот и од 16 до крајот на месецот, според следнава формула:

АД = 15,50 ден/лит + ДАД, при што:

- АД е акциза за гасно масло како погонско гориво изразен во денари за литар и
- ДАД е износ на дополнителната акциза за гасно масло како погонско гориво искажана во денари за литар, чиј износ зависи од средната дневна берзанска цена на 10 ppm ULSD на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan и се утврдува на следниов начин:

а) доколку средната дневна берзанска цена на 10 ppm ULSD на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan е помала или еднаква на 400 USD/ton, износот на ДАД е 3 денари за литар;

б) доколку средната дневна берзанска цена на 10 ppm ULSD на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan е поголема од 400 USD/ton, но помала или еднаква на 600 USD/ton, износот на ДАД е 2 денари за литар и

в) доколку средната дневна берзанска цена на 10 ppm ULSD на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan е поголема од 600 USD/ton, износот на ДАД е 0 денари за литар.

- како гориво за греење се пресметува врз основа на податокот за износот на акциза за гасно масло како гориво за греење изразена во денари за литар и податокот за износот на дополнителната акциза искажана во денари за литар во зависност од средната дневна берзанска цена на Gasoil 0,1% на котација

„Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan за период од 1 до 15 во месецот и од 16 до крајот на месецот, според следнава формула: АЕ =

15,50 ден/лит + ДАЕ,

при што:

- АЕ е акциза за гасно масло како гориво за греење изразена во денари за литар и
- ДАЕ е износ на дополнителната акциза за гориво за греење искажана во денари за литар, чиј износ зависи од средната дневна берзанска цена на Gasoil 0,1% на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan и се утврдува на следниов начин:

а) доколку средната дневна берзанска цена на Gasoil 0,1% на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan е помала или еднаква на 400 USD/ton, износот на ДАЕ е 3 денари за литар;

б) доколку средната дневна берзанска цена на Gasoil 0,1% на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan е поголема од 400 USD/ton но помала или еднаква на 600 USD/ton, износот на ДАЕ е 2 денари за литар и

в) доколку средната дневна берзанска цена на Gasoil 0,1% на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan е поголема од 600 USD/ton, износот на ДАЕ е 0 денари за литар.

3) за течен нафтен гас од тарифните ознаки 2711 12 11 00 до 2711 19 00 00 и метан од тарифната ознака 2711 29 00 00 - изнесува 4,900 денари за килограм;

4) за керозин од тарифните ознаки 2710 19 21 00 и 2710 19 25 00 и тоа:

-како погонско гориво – изнесува 11,000 денари за литар и

- како гориво за греење - изнесува 2,200 денари за литар;
- 5) за масло за ложење од тарифните ознаки 2710 19 62 00, 2710 19 64 00, 2710 19 68 00, 2710 20 31 00, 2710 20 35 00 и 2710 20 39 00 - изнесува 0,100 денари за килограм;
- 6) за природен гас од тарифните ознаки 2711 11 00 и 2711 21 00 и гасови од тарифната ознака 2711 29 00:
 - како погонско гориво - изнесува нула денари за нормален кубен метар (m^3) и
 - како гориво за греење - изнесува нула денари за нормален кубен метар (m^3);
- 7) за електрична енергија од тарифниот број 2716:
 - за неделовна употреба - изнесува нула денари за (MWh) мегават час и
 - за деловна употреба - изнесува нула денари за (MWh) мегават час;
- 8) за јаглен, кокс и лигнит од тарифните броеви 2701, 2702 и 2704 - изнесува нула денари за (Gj) гигаџул;
- 9) за нафтен кокс од тарифните ознаки 2713 11 00 00 и 2713 12 00 00 - изнесува 84,6 денари за (Gj) гигаџул и
- 10) за биогоривата од член 91 став (8) од овој закон - изнесува нула денари за килограм.

(4) Производите од член 91 став (5) точка 1) од овој закон се оданочуваат со износ на акциза за еквивалентното погонско гориво.

(5) Производите од член 91 став (5) точка 2) од овој закон се оданочуваат со износ на акциза на погонското гориво на кое му се додаваат.

(6) Производите од член 91 став (5) точка 3) од овој закон се оданочуваат со износ на акциза за еквивалентното гориво за греење.

(7) Пресметаната акциза од ставот (3) точка 1) алинеја 2, точка 2) алинеи 1 и 2 на овој член се применува од првиот вторник по 1 или по 15 во месецот, а во случај кога 1 или 15 во месецот е неработен ден, за датум на пресметка и за известување се смета првиот нареден работен ден .

(8) Движењето на средната дневна берзанска цена на Prem Unl 10ppm, 10 ppm ULSD и на Gasoil 0,1% на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt's European Marketscan ја следи Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги и за период од 1 до 15 во месецот и од 16 до крајот на месецот за износот на дополнителната акциза ДАБ, ДАД и ДАЕ соодветно ги известува Министерството за финансии и Царинската управа.

(9) Енергетската вредност изразена во (Gj) гигаџули се утврдува со потврда за квалитет со искажана бруто калорична вредност издадена од институција која врши анализа согласно меѓународно признати стандарди.

(10) Употребата на енергенти за греење се однесува за сите случаи кога енергентите согоруваат и се ослободува топлинска енергија без оглед на намената на потрошувачката на ослободената топлинска енергија.

(11) По исклучок од ставот (3) на овој член во услови на големи природни непогоди или епидемии во Република Северна Македонија, на прогласена воена состојба, на утврдено постоење на вонредна состојба или при одлука за постоење на кризна состојба, кога настанале или можат да настанат нарушувања на снабдувањето на населението или пореметувања во снабдувањето на други области (субјекти) со енергенти, начинот на пресметката на акцизата може да се врши на следниов начин:

1) за моторен бензин од тарифните ознаки 2710 12 31 00, 2710 12 41 00, 2710 12 45 00, 2710 12 49 00, 2710 12 51 00 и 2710 12 59 00 и тоа за безоловен бензин со содржина на олово до 0,013 грама на литар се пресметува врз основа на податокот за износот на акцизата за безоловен бензин со содржина на олово до 0,013 грама на литар изразена во денари за литар и податокот за износот на дополнителното намалување на акцизата искажана во денари за литар во зависност од средната дневна берзанска цена на Prem Unl 10ppm на котација

„Mediterranean cargoes FOB (Italy)“ од Platt's European Marketscan за период од 1 до 15 во месецот и од 16 до крајот на месецот, според следнава формула: АБ =

22,00 ден/лит - ДНА ден/лит, при што:

- АБ е акциза за безоловен бензин изразен во денари за литар и

- ДНА е износ на дополнително намалување на акциза за безоловен бензин искажана во денари за литар, чиј износ зависи од средната дневна берзанска цена на Prem Unl 10 ppm на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)“ од Platt's European Marketscan и се утврдува на следниов начин:

а) доколку средната дневна берзанска цена на Prem Unl 10ppm на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)“ од Platt's European Marketscan е поголема од 800 USD/ton, но помала или еднаква на 1000 USD/ton, износот на ДНА е 1 денар за литар;

б) доколку средната дневна берзанска цена на Prem Unl 10ppm на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)“ од Platt's European Marketscan е поголема од 1000 USD/ton, но помала или еднаква на 1200 USD/ton, износот на ДНА е 2 денари за литар и

в) доколку средната дневна берзанска цена на Prem Unl 10ppm на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)“ од Platt's European Marketscan е поголема од 1200 USD/ton, износот на ДНА е 4 денари за литар.

2) за гасно масло од тарифните ознаки 2710 19 43 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 00, 2710 19 48 00, 2710 20 11 00, 2710 20 15 00, 2710 20 17 00 и 2710 20 19 00 како погонско гориво се пресметува врз основа на податокот за износот на акциза за гасно масло како погонско гориво изразена во денари за литар и податокот за износот на дополнителното намалување на акцизата искажана во денари за литар во зависност од средната дневна берзанска цена на 10 ppm ULSD на котација

„Mediterranean cargoes FOB (Italy)“ од Platt's European Marketscan за период од 1 до 15 во месецот и од 16 до крајот на месецот, според следнава формула: АБ =

15,50 ден/лит - ДНА ден/лит, при што:

- АД е акциза за гасно масло како погонско гориво изразен во денари за литар и

- ДНА е износ на дополнително намалување на акциза за гасно масло како погонско гориво искажана во денари за литар, чиј износ зависи од средната дневна берзанска цена на 10 ppm ULSD на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)“ од Platt's European Marketscan и се утврдува на следниов начин:

а) доколку средната дневна берзанска цена на 10 ppm ULSD на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)“ од Platt's European Marketscan е поголема од 800 USD/ton, но помала или еднаква на 1000 USD/ton, износот на ДНА е 1 денар за литар;

б) доколку средната дневна берзанска цена на 10 ppm ULSD на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)“ од Platt's European Marketscan е поголема од 1000 USD/ton, но помала или еднаква на 1200 USD/ton, износот на ДНА е 2 денари за литар и
в) доколку средната дневна берзанска цена на 10 ppm ULSD на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)“ од Platt's European Marketscan е поголема од 1200 USD/ton, износот на ДНА е 4 денари за литар.

3) за гасно масло како гориво за греење од тарифните ознаки 2710 19 43 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 00, 2710 19 48 00, 2710 20 11 00, 2710 20 15 00, 2710 20 17 00 и 2710 20 19 00 се пресметува врз основа на податокот за износот на акциза за гасно масло како гориво за греење изразена во денари за литар и податокот за износот на дополнителното намалување на акцизата искажана во денари за литар во зависност од средната дневна берзанска цена на Gasoil 0,1% на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)“ од Platt's European Marketscan за период од 1 до 15 во месецот и од 16 до крајот на месецот, според следнава формула: АЕ = 15,50 ден/лит - ДНА ден/лит, при што:

- АЕ е акциза за гасно масло како гориво за греење изразена во денари за литар и
- ДНА е износ на дополнително намалување на акциза за гасно масло како гориво за греење искажана во денари за литар, чиј износ зависи од средната дневна берзанска цена на Gasoil 0,1% на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)“ од Platt's European Marketscan и се утврдува на следниов начин:

а) доколку средната дневна берзанска цена на Gasoil 0,1% на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)“ од Platt's European Marketscan е поголема од 800 USD/ton, но помала или еднаква на 1000 USD/ton, износот на ДНА е 1 денар за литар;

б) доколку средната дневна берзанска цена на Gasoil 0,1% на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)“ од Platt's European Marketscan е поголема од 1000 USD/ton, но помала или еднаква на 1200 USD/ton, износот на ДНА е 2 денари за литар и
в) доколку средната дневна берзанска цена на Gasoil 0,1% на котација „Mediterranean cargoes FOB (Italy)“ од Platt's European Marketscan е поголема од 1200 USD/ton, износот на ДНА е 4 денари за литар.

(12) Владата на Република Северна Македонија на предлог на министерот за финансии поблиску ги определува видот на енергентите, временскиот период како и начинот на пресметката на акцизата утврден согласно со одредбите од ставот (11) на овој член.